

1903-12-17

AFSENDER

Michael Lunn

MODTAGER

Edvard Holm

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

København

Modtagersted:

København

Arkivplacering:

Carlsbergfondets arkiv 120, 1902-1903

Emneord:

Ny Carlsberg Glyptotek

DOKUMENTINDHOLD

Carl Jacobsens gamle ven Michael Lunn skriver i stærke vendinger til Carlsbergfondets formand Edvard Holm, at Carl Jacobsens dispositioner er kritisable.

TRANSSKRIFTION

d 17de December 1903

Hr Professor Dr phil Edv. Holm

Kommandør af Dannebrog Dmd pp

Skjøndt min Læge har forbudt mig at drikke bayersk Øl, synes Skjæbnen at ville, at jeg hvert Aar naar Dagene begynde at blive korte, skal komme til at beskæftige mig mere og mere med denne Artikel indtil jeg i den rigtige Mørketid er ved at blive opslugt af Ølhavet. Dette Aar danner ingen undtagelse; det er nu særligt galt fat og jeg maa derfor bede Hr. Professoren om at undskylde at jeg atter kommer og plager Dem, nu da det viser sig, at jeg ikke kan udrette noget med egne Kræfter. De veed jo Hr Professor, at fru Otilia Jacobsen døde i Sommer, men veed De ogsaa, hvoraf hun døde, eller med andre Ord, hvad der saaledes havde undergravet hendes Kræfter, at hun var ude af Stand til at staa imod, da Sygdommen berørte hende med sin Finger?. Det var Sorg og Bekymringer. Sorg over at see og føle, hvorledes Kunst og Glyptotheksinteressen saaledes mere og mere tog hendes Mand fanget, at alle andre Hensyn efterhaanden gled tilside for Gjennemførelsen af det som han var kommet til at betragte som sin Mission, og som hun kaldte med dets rette Navn en Mani, og Bekymringerne for hvorledes det skulde gaae ham selv og efter hans Død Børnene, naar han for at tilfredsstille sit Ønske om inden sin Død at see de Planer gjennemførte, hvormed han syslede, opbrugte hele Familieformuen. Da hun satte sit Navn under Skjødet paa Ny Carlsberg og Fundatsen for Ny Carlsbergfondet, var det under den Be-

tingelse, at hendes Mand traf saadanne Dispositioner, at det derved sikkede Børnene, at der ved hans Død vilde tilfalde dem en Arv, der svarede til den Formue, som han selv havde oppebaaret som Arv efter sine Forældre, og da det saa bagefter blev hende klart, paa hvilken Maade hendes Mand agtede at opfylde sit Tilsagn til hende, og at den Betyggelse, som hun havde tilsigtet at opnaae, blev aldeles illusorisk tvingedes hun under Selvbepreidelser, fordi hun havde stolet paa det mundlige Tilsagn og givet sin Underskrift forinden det var stadfæstet ved

Dokumenter, hvorved den Arv, der skulde sikres Børnene var gjort uangribelig i Forhold til fremtidige Dispositioner fra hendes Mands Side. Carl Jacobsen har, saaledes som jeg tidligere har omtalt for Hr.

Professoren, en ganske eiendommelig Evne til at bringe en Strid mellem sine Ønsker og sine Pligter til at opløses i skjøn Harmoni, og han har da ogsaa udfundet en Maade, paa hvilken han baade kan disponere over alt hvad han kan rage og skrabe sammen af kontante Midler, til fremme af sine rent personlige Planer, og samtidigt undgaa mere end opfylde de Løfter, som han har givet til sin afdøde Hustru. Han anvender nemlig pengene saaledes, at han ikke bortgiver dem, men udlaaner dem til sig selv som Formand for Ny Carlsbergfondets Direktion saaledes at Fondet skal tilbagebetale dem, efterhaanden som det maatte faa Midlerne i Hænde dertil gennem den Fondet tilkommende Del af Ny Carlsbergs Bryggerioverskud. Ad denne Vei opnaar han i sin Levetid at kunne rade over de indtægter, som i Fremtiden igjennem

et Tidsrum, hvis Varighed under de forhaandenværende Omstændigheder nærmest maa betegnes som uberegnelig, vilde tilflyde Ny Carlsbergfondet, og samtidigt at berolige sin Samvittighed med, at han, som Arv til sine Børn vil efterlade sig ikke blot ligesaa meget, som han selv har faaet som Arv efter sine Forældre, men ogsaa et Par Millioner mere, nemlig for det første den ham ved Overdragelsen af Ny Carlsberg til Carlsbergfondet forbedrede Kapital (pr Fundats § 2 litra Litra F) 2,136984 Kr 05 Øre

for det andet den Kapital, hvormed han foreløbigt forstrækker Ny Carlsbergfondet for at dette kan udbetale det til Opførelsen af Glyptoteksbygningen med dertil hørende Glaskuppel skjænkede Beløb 1000000 Kr.

for det tredje en Fordring paa Ny Carlsbergfondet for et Beløb af ... 200000 Kr. der laanes Fondet til dermed at bestride Udgifter med Udsmykning af Glyptoteksbygningen

for det fjerde en Fordring paa Ny Carlsbergfondet paa mindst 900000 Kr der udgjøre Betaling for de Kunstværker, som han har indkjøbt, og til hvilke det er hans Mening at give Fondet Forkjøbsret altsammen 4,200.000 Kr.

foruden, hvad han ellers maatte efterlade sig, og som under heldige Omstændigheder kan blive til en Million eller lidt mindre heldige Omstændigheder kan blive til et rundt Nul.

Jeg kan ikke see, at Børnene kunne komme i Erhvervsvirksomhed ved at arve Fordringer paa en Debitor, der for Tiden er ganske ude af

Stand til at betale det være sig Kapital eller Renter, men for nmig staar det som ikke mindre utilbørligt, at Ny Carlsbergfondet begynder sin Virksomhed med at belemres med en Gjæld paa et Par Millioner og derved binder de Indtægter, som Fondet i allerbedste Tilfælde vil kunne opnaa i Løbet af 20 Aar, og som i Øieblikket maa betragtes som temmelig usikre, saa at Fondet gennem denne krampagtige Kraftanstrængelse sættes ud af Virksomhed igjennem et Tidsrum, der under alle Omstændigheder vil vare langt ud over den nuværende Direktions Funktionstid.-

Denne Bestræbelse fra Carl Jacobsens Side falder sammen med den Bestræbelse, som han tidligere har vist og vel ogsaa fremdeles viser og vil vise i Retning af at faa det størst mulige Beløb af Bryggerioverskuddet frigjort til Anvendelse i Glyptoteksøiemed derved at de Penge der skulde bruges til Bryggeridriften o.desl. udredes af Carlsbergfondet eller tilveiebringes som Laan hos Banker eller Andre, indtil Ny Carlsberg efter hans Død kan refundere sin forholdsmæssige Del deraf. Dette er jo ogsaa kun en Maade, hvorpaa Fremtiden udplyndres for at Carl Jacobsen kan faa Midler i Hænde til Tilfredsstillelse af sit personlige Begjær.

Forsøget paa at leve ved at trække Vexler paa Fremtidens Bryggerioverskud, vil Carlsbergfondets Direktion jo i ethvert Tilfælde være istand til at sætte en Pind for, og jeg tillader mig at henstille til Hr.

Professorens Overveielse om samme Direktion ikke ogsaa som Overdirektion for Ny Carlsbergfondet, maatte kunne forebygge den planlagte Angribelse af Fondets Fremtidsindtægter.

Med Høiagtelse ærbødigst

M. Lunn

den 17de December 1903.

C.F.D. 120 11903-08

Mr Professor Dr phil Cav. Holm
Kommandør af Dannebrog Tved 17.

Skændt min Løgn har forbudt mig at drøkke bairnst
af, siger I sken at ville, at jeg hvort end,
naar Tager behøvede at blive loke, skal komme
til at beskæftige mig mere og mere med denne Ar.
bilet, indtil jeg; den rigtig elleværdig er ved at
slive opløst af Alva. Dette har dauner ingen
Undtagelse; det er mig særlig gæts fots, og jeg
maa derfor bede Mr Professor om at indstillede,
at jeg ikke kommer og plager Tved, ni da det viser
sig, at jeg ikke kan indrette noget med egne Kræfter.

Det ved jo Mr Professor at Nini Ottilia Jacobsen
døde i Tved, men ved Mr opaa, hvoraf hun
døde, eller med andre Ord, hvad der saaledes har
de indgravede hendes Skæppe, at hun var ude af
Haud til at staa i med, da Lygtesvæven berørte
hunde med sin Finger? Det var Løgn og Befugning.

Løgn over de see af Gale, hvorledes Nini
og Gyptenkonterens saaledes mere og mere tag
hendes elendige fangst, at alle andre fæstige efter,
haandens gled tilside for Gennemførelsen af det,
som hun var kommet til at betragte som sin
elleværdig, og som hun holdt med det rette Navn
en elland, og Bøymængerne for hvorledes det skede
gave hun selv og efter hans God Bøymene, naar
hun for at hjælpe sig til at Gætte om indem sin
Fad at se de Bøymene, hvormed hun sygtede, og
bragte hele Familienforuften. Da hun satte sig
stavn under Skjædet paa St. Carlsberg og Tvedet.
sen for St. Carlsbergfondet, var det indem den Se.

tingler, at kunne blaud med sandanne *Chiquet's*,
nær, at det derved sikredes *Pörneus*, at det ved
hans *Vad* vilde befæde dem en *Arv*, der svarede
til det *Formid*, som han selv havde oppebaaret
samt *Arv* efter sine *Forældre*, og da det saa *høj-*
spen blev kunde *hørt*, paa hvilken *ellaa* blaudes
blaud *af* det at opfyde sit *Selsagn* til *hunde*, og
at den *Udbyggelse*, som han havde skrevet at
opnaa, blev *aldre* illusorisk, *knigedes* ^{sin} i den
Udbedret *del*, fordi han havde stolt paa at
minde sig *Selsagn* og givet sin *Underskrift* *for*
den *at* var *isaa* det ved *Polimenter*, hvorved
den *Arv*, der stilledes sikres *Körneud*, var *gjort* sine
gribelig i *forhold* til *frankidage* *Dispositioner* *for*
hans *blaud* *hø*.

Carl Jacobsen har, saaledes som jeg tidligere
har anstalt for *de* *Professorer*, en *ganske* *eien-*
dommelig *Evne* til at bringe en *Strid* mellem
sine *Partier* og sine *Partier* til et *opløst* i *støgen*
Harmoni, og han har *da* *ogsaa* *isaa* *isaa* *isaa*
ellaa, paa hvilken han *baade* han *disponere*
over *alt*, hvad han har *raar* og *skaber* *sammen*
af *kontante* *ellidter*, til *strukture* af sine *renter* *per-*
sonlige *Planer*, og *samtidigt* *indogaa* *mere* *end*
opfylder de *Løfter*, som han har givet til sin *af-*
ede *Hustru*. Han *anvender* nemlig *Pengene*
saaledes, at han *ikke* *bortgiver* dem, *men* *de-*
laaner dem til sig selv *som* *formand* for
de *Carlsbergfondets* *Dirktion* saaledes at *for-*
det *skal* *beholdes* dem, *opbeholden* *samt*
at *en* *saat* *hva* *ellidter* *handed* *derfor* *gjør*
men *den* *Fondet* *beholdende* *del* *af* *de* *Carls-*
bergs *Bryggeriselskab*. ad *denne* *Veie* *op-*
naar *hø* i sin *Levetid* at *kunne* *naa*
over de *Indtægter*, som i *frankidage* *isaa*

CARL JACOBSENS BREVKARKIV

NY CARLSBERGFONDET

et Bedømmelse, hvis Parighed indvord de forkeaan-
 dens er under Omstændigheder nærmet med de
 regnes som uberegnede, velle kieflyde Nubarli-
 Bergfondet, og samtidigt at bruge sin Sam-
 vighed med, at han, som Arv til sine Børn
 net opvade sig ikke blot ligesaa migt, som han
 selv har gaad som Arv efter sine Foreldre, men
 sig for at fonde den ham ved Overdragelsen
 af Nubarli Berg til Carlsbergfondet forbitende
 Kapital (pr. Turods 32 Lira 1/2) 2136 984 Kr. 50 q.
 for at anset den Kapital, hvorved
 han foretog forretninger Nubarli-
 Bergfondet for at den kan indstale
 det til Opførelsen af Gypstolletsbyg-
 ningen med dertil behøvede Gæstgæ-
 stehuset og Bæltet 1 000 000 Kr.
 for at indvord en Fordring paa
 Nubarli Bergfondet for et Bælt af 200 000 Kr.
 der laant Fondet til derved at
 betri de Udgifter med Udbygningen
 af Gypstolletsbygningen
 for at fonde en Fordring paa
 Nubarli Bergfondet paa mindst 900 000 Kr.
 der udgjorde Betalingen for de mindst
 værket, som han har medkjøbt
 og paa hvilke det er hans eller en af
 sine Fondet Forpligtet
 sammenlagt 4, 200 000 Kr.
 forinden, hvad han eller maatte opvade sig,
 og som under heldige Omstændigheder kan
 blive til en stillet eller lidt mere og under
 mindre heldige Omstændigheder kan blive til
 et mindre Beløb. —
 Jeg har ikke se, at Børnene kunne komme
 i Betræksvirkning med de Arve Fordringer
 paa en Debitor, der forinden er ganske uden af

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

Staud vil at betale det værdige Kapital eller Rentor,
men for mig staar det saerlige mindre vigtigt-
hed, at Ny Carlsbergfondet begynder sin Verk-
samhed med at betales med en Gjæld paa et
Par Millioner og derved binder de Læstøffer, som
Fondets i alle Tid vil faa til sin Brug
i Løb af 20 Aar, og som i Gjældens maa be-
trages som temmelig usikre, saa at Fondets
gjældsomme Brugsart og Bestaannde angaa-
settes ud af Vækselskurs og Gjælden i Hidskiden, der
under alle Omstændigheder vil være langt ud over
den mindste Tilstrækkelighed.

Denne Betænkelse fra Carl Jacobsens Fide-
jæder sammen med den Betænkelse, som han
tilslig har med og vel ogsaa fremsendes ved
og vil være i Betragtning af det faa det størst
mulige Beløb af Bryggeri overskuddet frigjort
til Anvendelse i Kjøbstokkernes og derved at
de Penges der skædes bruges til Bryggeri drift
og derved indtækt af Carlsbergfondet der tilveie-
bringes som Laan hos Banker eller Andre, med
til Ny Carlsberg efter hans Død han rejser
sin forbeholdsmæssige Del deraf. Dette er jo
ogsaa sin vilje, hvorpaa Fremtiden vil
begynde for at Carl Jacobsen har faaet altid
i Staud vil betale det værdige af sit personlige
Bejæg.

Forsaget paa at lade ved et trække Vealer paa
Fremtidens Bryggeri overskud, med Carlsbergfondets
Tilstrækkelighed, hvilket Tilfælde var istand til at
sætte en Pind for, og jeg vil lade mig at henstille
til de Professorer Overordnede om skædes Forhold
og ogsaa om Overordnede for Ny Carlsbergfun-
det, om alle disse forbygge den paa og derved
sætte af Fondets Fremtidens indtækt, eller Tilstrækkelighed
til at betale det værdige af sit personlige Bejæg.